

**До 100-річчя
утворення
Західно-
Української
Народної
Республіки**

ЗУНР

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМЕНІ ІВАНА КУРАСА НАН УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА НАН УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМЕНІ ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА НАН УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА НАН УКРАЇНИ

КАНАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА

1918 - 1923

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ТОМ

2

З - 0

Рекомендовано до друку Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 26 лютого 2019 р. (протокол № 2)

Організатор проекту:

Факультет історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Пропоноване енциклопедичне видання вперше в українській та світовій історичній науці презентує читачеві комплексне дослідження одного з найяскравіших феноменів вітчизняної історії – доби Західно-Української Народної Республіки. Енциклопедія є результатом тривалих наукових студій і сучасного творчого осмислення фундаментальних процесів українського державотворення і соборності на початку ХХ століття, узагальнення здобутків вітчизняної та зарубіжної історіографії у вивченні даної проблеми за роки незалежності України. На великому і якісно новому джерельному матеріалі з вітчизняних і зарубіжних архівосховищ і наукових бібліотек, ураховуючи сучасні методологічні підходи й останні досягнення соціогуманітарних наук, автори видання – науковці з Івано-Франківська, Києва, Львова, Чернівців, Тернополя – розглядають передумови революційного чину в Галичині, внутрішню і зовнішню політику ЗУНР, її збройну боротьбу і міжнародне становище, національні, соціально-економічні, культурні, етноконфесійні процеси в краї, партійно-політичну систему ЗУНР, її правову і законотворчу діяльність тощо. Велику увагу приділено повсякденному життю та побутові населення західноукраїнського регіону в 1918–1923 рр., просопографічним аспектам історії ЗУНР, питанням історичної персоналістики і біографістики, відомим і маловідомим історичним постатям борців за українську державність, незалежність і соборність, висвітленню різноманітних тем і сюжетів Енциклопедії за допомогою унікальних фотодокументів та оригінального, автентичного ілюстративного матеріалу.

Енциклопедичне видання пропонується увазі учнів, студентів, аспірантів, докторантів, викладачів вищої і середньої школи, усіх, хто цікавиться історією України ХХ століття.

Рецензенти:

Володимир Баран – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Геннадій Боряк – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заступник директора Інституту історії України НАН України.

Ярослав Калакура – доктор історичних наук, професор кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Костянтин Кондратюк – доктор історичних наук, професор кафедри новітньої історії України Львівського національного університету імені Івана Франка.

Юрій Терещенко – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедрою історії України, країнознавства і туризмознавства Київського національного лінгвістичного університету.

МИКОЛА КУГУТЯК

декан факультету історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор історичних наук, професор (співголова)

МИКОЛА ЛИТВИН

керівник Центру дослідження українсько-польських відносин Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України, доктор історичних наук, професор (співголова)

СТЕПАН ПАВЛЮК

директор Інституту народознавства НАН України, доктор історичних наук, професор, академік НАН України (співголова)

ОЛЕГ РАФАЛЬСЬКИЙ

директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені Івана Кураса НАН України, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України (співголова)

ОЛЕКСАНДР РЕСНТ

заступник директора Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України (співголова)

ІГОР СОЛЯР

директор Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України, старший науковий співробітник, професор (співголова)

ІГОР ЦЕПЕНДА

ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор політичних наук, професор (співголова)

СТЕПАН БАРНА

голова Тернопільської обласної державної адміністрації

МИКОЛА ВІТЕНКО

директор Навчально-наукового центру дослідження історії українського національно-визвольного руху імені Олександра Карпенка Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат історичних наук, доцент

ОЛЕКСАНДР ГАНУЩИН

голова Львівської обласної ради

ОЛЕГ ГОНЧАРУК

голова Івано-Франківської обласної державної адміністрації

ОЛЕКСАНДР ДОБРЖАНСЬКИЙ

декан факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор історичних наук, професор

ОЛЕГ ЖЕРНОКЛЕЄВ

завідувач кафедри всесвітньої історії факультету історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор історичних наук, професор

ВАСИЛЬ МАРЧУК

завідувач кафедри політичних інститутів та процесів факультету історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор історичних наук, професор

ВІКТОР ОВЧАРУК

голова Тернопільської обласної ради

ОЛЕГ ПАВЛИШИН

кандидат історичних наук, доцент кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського Львівського національного університету імені Івана Франка

МАЙ ПАНЧУК

завідувач відділу національних меншин Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені Івана Кураса НАН України, доктор історичних наук, професор

ІВАН ПАТРИЛЯК

декан історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук, професор

ІГОР РАЙКІВСЬКИЙ

завідувач кафедри історії України факультету історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор історичних наук, професор

ОЛЕГ СИНЮТКА

голова Львівської обласної державної адміністрації

ОЛЕКСАНДР СИЧ

голова Івано-Франківської обласної ради

ВАСИЛЬ ФЕРШТЕЙ

генеральний директор Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаника НАН України, кандидат педагогічних наук

слідувань з боку польс. властей, 1934 заарештований поліцією, ув'язнений у тюрмі м. Станиславів. 25.11.1943 заарештований нім. окупантами за те, що склав пожертву на ОУН.

У числі 9 заручників розстріляний гестапо неподалік ст. Ворохта (нині в складі м. Яремча Івано-Франк. обл.). 17.10.1993 перепохований т-вом "Меморіал" у братській могилі борцям за волю України в м. Надвірна (Івано-Франк. обл.).

Дж.: Музей історії Надвірнянщини. Ф. 1. Кн. 5; Ф. 2. Кн. 6; Ф. 3. Кн. 7; Ф. 4. Кн. 8; Ф. 5. Кн. 9; П/р. 1. Кн. 3.

Літ.: Коваль Р., Моренець В., Юзич Ю. "Подєбрадський полк" Армії УНР. Т. 2. К., 2017.

Сергій Перепічка

ЛЕВІЦЬКИЙ Іполит

(10.08.1868–10.01.1948) – лікар, полковник УГА. Н. у с. Летня (нині Дрогобицьк. р-ну Львів. обл.). Випускник Віден. ун-ту.

Під час ПСВ – лікар в австро-угор. армії. З 11.1918 – гол. військ. лікар Стрийської ОВК, згодом начальний лікар 3-го корпусу УГА.

1920–45 працював у власній лікар. канцелярії у м. Стрий. Чл. УЛТ, т-в "Просвіта", "Міщанська бесіда", кооперативу "Нар. дім". 8.07.1938 виступав на панакхиді за ген. М. Тарнавським.

П. і похований у м. Стрий.

Олександр Луцький,

Кім Науменко

ЛЕВІЦЬКИЙ Кость Антонович

(18.11.1859–12.11.1941) – держ. і громад. діяч, 1-й голова РДС ЗУНР. Н. у м. Тисмениця (нині Івано-Франк. обл.) в сім'ї священика. Здобув освіту в шк. с. Нижнів (нині Тлумацьк. р-ну Івано-Франк. обл.) і Станиславів. г-зії (1869–78). Студіював на юрид. ф-тах Віден. і Львів. ун-тів. Під час навч. брав участь у діяльності народоців: у г-зії вступив до народоцької громади; 1880 у Львові став чл. т-ва "Дружній лихвар", де невдовзі зайняв провідні позиції. Будучи студентом, 1881 став одним з ініціаторів створення Кружка правників

– 1-го професійного об'єднання укр. правників на ЗУЗ. Автор нім.-укр. юрид. словника (1893). Після завершення навч. 1882 працював у канцелярії Галицьк. намісництва, згодом відкрив у Львові власну адвокат. контору, одним з перших став писати скарги і подання до суду укр. мовою. Співзасн. і ред. 1-го укр. періодичного юрид. вид. "Часопись правника" (1899–1900).

1883 вступив до львів. "Просвіти", відразу став секретарем народоцького т-ва. Автор бл. 20 популярних праць, виданих "Просвітою": "Про закон о товариствах і право збору" (1884), "Наша свобода або які ми маємо права" (1888) та ін. На поч. 20 ст. фактично керував Гол. віділом "Просвіти". Брав участь у створенні й розвитку укр. громад. орг-цій – споживчого кооперативу "Народна торгівля" (1883), т-ва укр. ремісників і промисловців "Зоря" (1884), Крайового союзу кредитового (1898) та ін. Співзасн. і секретар політ. т-ва народоців "Народна рада" у Львові 1885; належав до кола осіб, які вели таємні переговори щодо укладення польс.-укр. угоди ("нової ери") 1890–94. 1899 увійшов до новоств. УНДП, чл. її кер-ва, голова НК з 1907. Був обраний послом (депутатом) до австр. парламенту 1907 (по округу Бережани–Рогатин–Болехів–Журавно), де очолював Укр. парламент. клуб (з 1910). 1908 обраний також від Рoga-

тинського пов. послом до Галиц. крайового сейму, де був з 1910 лідером Укр. сеймового клубу. 1913 переміг на сеймових виборах по тому ж виборчому округу, що було свідченням довіри виборців до нього; знову очолив Укр. сеймовий клуб. Дійсний (1899) і почесний чл. НТШ.

З поч. РСВ очолив укр. міжпарт. політ. орг-ції: ГУР у Львові (08.1914), пізніше ЗУР у Відні (05.1915). 18.10.1918 став головою Львів. делегації УНРади у Львові, що підготувала і 1.11.1918 здійснила перебрання влади на ЗУЗ. 9.11.1918 обраний УНРадою 1-м головою РДС. У кін. 12.1918 подав у відставку з посади кер. уряду ЗУНР, залишаючись чл. УНРади і головою партії (до 03.1919). Після відставки став головою комісії виборчої реформи в УНРаді в м. Станиславів (нині Івано-Франківськ). У серед. 1919 переїхав до м. Кам'янець-Подільський (нині Хмельн. обл.), у 11.1919 – до м. Відень. У 08.1920 – уповноважений для справ преси і пропаганди, від 01.1921 – уповноважений для закорд. справ в еміграц. уряді Є. Петрушевича. Очолював укр. делегації на переговорах у м. Рига (Латвія; 1920), Женева (Швейцарія; 1921), чл. делегації на конф. у м. Генуя (Італія; 1922).

Після повернення з еміграції до Львова (1924) обраний чл. ЦК УНДО, очолював Центробанк у Львові, Союз укр. адвокатів (з 1926), був засн. і редагував його друкований орган ж. "Життя і право" (1928–39). У міжвоєн. період автор праць: "Історія політичної думки галицьких українців. 1848–1914. На підставі споминів і документів" у 2 ч. (Львів, 1926–27), "Історія визвольних змагань галицьких українців з часу світової війни. 1914–1918. На підставі споминів і документів" (Львів, 1928), "Великий Зрив (до історії української державності від березня до листопада 1918 року на підставі споминів та документів" (Львів, 1931), "Українські політики: Сильвети наших давніх послів і політичних діячів" (Львів, 1936).

З приходом рад. військ у Зх. Україну на поч. ДСВ заарештований органами НКВС УРСР, 20 місяців Л. утримували в тюрмах м. Львів і Москва. Звіль-

нений напередодні нападу Німеччини на СРСР; повернувся до Львова, де проживав до кін. життя. Після проголошення Акта відновлення Укр. д-ви 30.06.1941 став головою Ради сеньйорів, що мала бути всеукр. понадпарт. представницьким органом.

П. у м. Львів, де й похований на Янів. цвинтарі.

Літ.: Андрусяк Т. Кость Левицький – адвокат, вчений, політик // Республіканець. Львів, 1993. № 7–8; *Його ж.* Левицький Кость Антонович // ЕІУ. Т. 6. К., 2009. С. 87–88; *Андрухів І.* Кость Левицький: сторінки життя. Івано-Франківськ, 1995. 64 с.; *Василик І. Б.* Кость Левицький: від адвоката до прем'єра ЗУНР. К., 2012. 176 с.; *Литвин М., Науменко К.* Кость Левицький // Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923. Уряди. Постаті. Львів, 2009. С. 142–156; *Райківський І.* Уродженець Тисмениці Кость Левицький – видатний український діяч // Тисмениця в минулому та сучасному: історія, економіка і культура. Матеріали наукової краєзнавчої конференції, присвяченої 950-річчю заснування м. Тисмениці. 18 травня 2012 р. Івано-Франківськ; Тисмениця, 2012. С. 45–53.

Ігор Райківський

ЛЕВІЦЬКИЙ

Лев Львович

(18.08.1863–19.10.1928) – правник, громад.-політ. діяч, депутат УНРади ЗУНР. Н. у с. Воля Велика (нині Мико-

